

ה"ה, וצ"ח ב"ו מרצון של ידל כלב רע ולא יעמיד סולס רעוע מקרה דולג תשים, ומאי גרמ בית הכנסת שיהא מותר נכניה מקום סכנה, ואי מיירי טלון משתמשין שם אי"כ אין הפטור משום שאינו בית דירה אלא משום שאין משתמשין, **וגראה** דכל גג שאין משתמשין פטור מן המעקה וכמ"ש, **וי"א** חק"מ צב"ל ד"ה וכן צ"ס ריע"א [ומיכו דריע"א מ"ק י"א א' לא כחז טעם הפטור משום דליירי צגג דלא רגילי נהנך צו, אלא כחז דליירי צגג הפטור מן המעקה ולא פירש סיבת הפטור, אלא אהא דליחא צירי דצגג עושה ג"ע ובמרפסת י טפחים כחז משום דצגג לא רגילי להלך וסגי צג"ע והיינו דכל גג מקרי אין רגילין להלך לעומת מרפסת, וסיבת פטור הצג י"ג משום שאין דירה בבית שתחתיו, אבל דיון אמת שאם אין משתמשין צגג פטור שכרי כחז צג"מ צ"ק י"א א' דלכך צעינן שיהי' הצג גבוה י' משום שאין רגילות לעמוד על הצג כל כך אלא לישב, אלמא דכל שאין רגילות תשמש פטור]. **וכן ק"ה** צב"ל דאמרו צ"ק י"א א' בבית שאין חוכו י' דפטור מן המעקה, **וכן צ"ח צו דע"ד** דאמר סוכה ג' א' דפטור, וכן בית האולרות וצ"ח הצק, ובמאי עסקין אי משתמשין על הצג למה פטור ואי אין משתמשין לעולם פטור.

וגראה דכל גג אינו בכלל המכשולות שאין חיזוקו מלי כל כך שהעומד על הצג זכור צעצעו להזכר וגם הוא מנהגו מן טולם וכמו שמוחר לעלות באיין ומותר לעלות לצוות הצגין והענינה בלא מעקה סביבו וכדאמר צ"מ ק"י"ב א' מפני מה עלה זה צב"ש ונחלה באיין ומסר אי"ע למיכה כ"י אלא שבגג בית דירה חדשה מותר מותר מעקה ולהקפיד על סכנת הנפול וצ"ח לריכס לתנאי בית חוכו י' **ודע"ד** ושידור שם אדם אבל המשחמש על הצג שאין תחתיו דירה לא חייבה תורה מעקה והיו בכל פעם שעולה כעולה באיין.

והנה גם בבית שהייתה תורה מעקה לא אסרה תורה על האדם שלא יעלה על הצג בלא מעקה אלא על הצעלים לעשות מעקה וזה ענין מחודש שכרי לא דמי גג לצור ולסולם רעוע דכחם מבין חקלה שהכשיל לא ידע להזכר ואי אפשר להזכירו לפרוש מהכחך אבל הצג אפשר להזכיר שלא יעלה ולא יחכן לקרותו צעל הצג חזק עד שהייתה תורה, [וי"ל צדק קצרה דכשאלו עומדין על עלי יחידות אין חושבין הדבר לסכנה רק כשהגידון על התמידות נחשד לסכנה וצ"ח שאי אפשר להזכיר הוא שאלה תמידות צעצעה אבל צגג שהעולה יודע להזכר אין כחן ענין תמידית רק כל העולה נשאל אם יעלה, וחדשה תורה למחשב צג"ע צעלים כענין תמידית ולהיבדוק להסיר מכשול].

והנה מרצון צב"ש צ"ח ופירש שיהיה ומעלות למעקה דבי כיכי חדשה תורה צגג אף שהוא צב"ש צב"ש שלא להזכר, כיון דיש צו משום סכנה כמו בן כל הסכנות שתחלתן לזקק וחיזוק מלי.

ודעת הסמ"ג דצורות סגי צג"ע וצ"ח דמפרש דלא מרצון אלא לסלק חיזוקו כפי אומד הדעת וסגי צג"ע ולפ"י נראה דלא מרצון אלא ללאו ולא לעשה אבל מעקה שבתורה מתפרש מחילה וסחם מחילה י"ע, ולפ"י י"ל דכל זה שחדשה תורה בבית הוא מחילה של י"ע ואפשר לפ"י דגם ציב"ג **וצ"ח** שאין צו דע"ד **וכי"צ** מן הצגין הפטורין לר"ח מיכה לעשות ג"ע לסלק חיזוקא.

אבל דעת הר"מ דגם מעקה הכור י"ע ולדעת ר"מ לא מליט שיטור ג"ע, ולא אספרש מה פירש הר"מ בצפרי שאמרו בית מעגלו ג"ע.

והראב"ד פ"י בית מעגלו היינו כל סביבות הצג סגי צג"ע וצ"ח דורסו היינו ל"ד הנמוך ומיירי צגג המעופע קצת ל"ד אחד שכן בדרך שיפלו המים ומפני שדרך להיות ל"ד הנמוך למקום הכניסה קרי ל"י בית דורסו והעטס של"ד הנמוך עלול עפי ליפול וצ"ח מחילה גמורה, ושיטור ג"ע הוא אחד הכמים, וגם לדעת הר"א אפשר דג"ע צעינן אף בבית הפטור. והנה

ג"א"ל יכחו מה"ב אמו ואין עליו חיוב נתינה אפי' אם הוא צאמה צבור, ור"מ ס"ל דלא זכר צע"צ צג"י אלא מספק. (וי"ד ס"י ט"ו סק"ב).

ראשית הגז

קל"ה א' גמ' הא לאו בני גיזה ניכח, וליכא למימר צע"ר וגז דלא אמרה תורה אלא גז דליחא, אבל גז קדשים ליחא, ואם אירע ששטה עברה והביאה בעולם אין זה בכלל גז החמה, ואין זה מכונת החורה לחייבה צמלות אחרי שטיק מליחא בעולם צע"ר, ועוד דצעינן חמ"ש אלא והכא מה שפירד לגזו אינו מלטרף שהרי צאמה אין כחן גיזה כיון שאסור לגזו וצב"ל שצ"ר וגזו מה שגז, לא הוכחו השאר לגיזה. **שם** י"א זה שמהוסר גיזה פדים כ"י, נראה דאפי' שיר שנה הקדים פטור, אפי"ג דאין מהוסר פדי מ"מ זה הצג שאין ראוי למנות נתינה אינו בחיוב ואינו מלטרף להשלים השיטור. (וי"ד ס"י ט"ו סק"ו).

בכורות י"א ב' גשעינן הא צ"י העו"כ"ע, מכאן קשה למש"כ ח"י מעילה ט"ו א' ד"ה ואפי', דאם העו"כ"ע מחייב ומחו פודלן מחיס, דאי"כ שפיר שותנן ואח"כ פודלן, ולעולם יערוך אותם קדם שהיטה, ואפשר דכונה ח"י מעילה שם שהשך צ"ר הצב"ח ולא הספיק לפדותה היינו להקדים המעות כנגדה ואין הפדיון חייל עד שיכנס כסף להקדש כדאמר קדושין כ"ע א' ומ"מ אפי"ג דמתח חייב ליתן דמיה דלא יכא כה הדיט עדיף ולר"ך ליתן כמו שהעריכו ג' דהקדש צ"י כדחנן ר"ב סנהדרין, וכיון שלקה ע"פ הערכה ג' והתחייב ליתן כפי שומתם חשיב פדיון ע"פ העמדה והערכה [ואפי"ג דאין הערכה מעכבה דיעבד דהא הקדש שוכ מנה שחיללו על שו"פ מחולל מ"מ מנ"ש של אפשרות העו"כ"ע מעכב] ואפשר דאפי' לא משך כיון שרואה לשלם כמו שהעריכו בחיים יכול לפדותה וא"ל הערכה חדשה שהרי נפתחו דמיה וכו' ונתן דמיה, ה"האשונים, וכל שהיא נפדית ע"פ הערכה מחיים אין כחן חסרון העו"כ"ע, אבל הכא כי נשחטה ודוליס להנחת הקדש למכור צאמלה כרי לר"ך עכ"ש הערכה ג', שהרי עכשיו דמיה מרצון מצחייה [שהרי פסולי מוקדשין אין שום רק לשחיטה כיון שאסורין צגיזה ועצורה] וא"כ כרי י"ש כחן חסרון העמדה.

ובתרי חולין קל"ה א' ד"ה וכו', כחזו דאם העריכו גיזה כחזל צמחוצר ואח"כ גז לא מהני לנאח צ"ח העו"כ"ע, דצעינן העו"כ"ע צע"ח פדי, והיינו נמי עממא דלמר הצ"ח צב"ר עולה צדמיו, ולר"ך כהחא הערכה, ואפי"ג יעריכו אם שו"י של צ"ח צ"ח, וי"ל שצ"ר הערכה צד"ר שכ"ר איתא צרשות הקדש. (צב"ר ס"מ כ"ב סק"ה).

קל"ו א' וגזי חרומה מ"ל דתינו ישראל שלקה שדה צבורית כ"י, י"ש לעיין אדרבה דוק מינה הא צ"י חייב ואין קנין לנכרי צ"י אלמא דלא צעינן גדל צחיוב, וי"ל דלכ"ע גדל צע"ר פטור דהא הביאה שלם ציד הקדש לכ"ע פטור, אלא מ"ד אין קנין צב"ר דלא מקרי גדל צע"ר כשהוא ציד עכו"מ כיון שהוא עובל [ומיכו מלינו גם צב"ר שמינו עובל אמרינן אין קנין] שפיר י"ל דחיובו גם ציד עכו"מ ועוד דצגידול הארץ תליא, אבל רכ"ג שאינו עובל אלא מלוח ואין גידולו מן הארץ ודאי ציד עכו"מ מקרי גדל צע"ר וגדל צע"ר לכ"ע פטור צח"רומה ולכך צבורית נכרי פטור, ואילו היה דין חרומה כראשית הצ"ח אין הגידול גורם כלום. (שביעית סימן א' ס"ק כ"י).

שם למטו"י צ"י כנסיות וצ"ח מדרשות, וכן פסק הר"מ פ"א מהי רוחה ה"ב, ומשמע דלא למטו"י מעשה לחוד קאי, אבל אכתי חייב משום לאו דולג תשים דמים אלא משמע דלמרי פטור, ויש לשי' דלאו צ"ח הוא מ"מ הא מרצון כל מדי דסכנה, דהא מרצה צפרי אף צור צח"ר, ופסקה הר"מ שם